

Taxon *Impatiens balsamina*

Název taxonu	<i>Impatiens balsamina</i>
Vědecký název taxonu	<i>Impatiens balsamina</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Linné (1753)
Odrůda	‘Karmínová’
Český název	netýkavka balzamína
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Balsamina hortensis</i> Desf.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. <i>camelliflora</i>
Nadřazená kategorie	Impatiens

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Paleotropická květenná říše a Indická oblast
Biogeografické regiony - po..	z Indie do jihovýchodní Asie

Zařazení

Fytocenologický původ	tafrofyt, pelochtofyt, chledofyt - vlhká místa na otevřených lokalitách, často narušených, z podhůří do hor mezi 600-1200 m n.m.
Pěstitelská skupina	Letnička nepravá
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	vzpřímená bylina se silnými dužnatými stonky, přes půl metru vysoká, s hrubým olistěním
Kořen	relativně slabý allorhizní systém - často ještě adventivní kořeny z nodů
Výhony	dužnaté a křehké, na prst silné, jen při bázi větvené, spirálně olistěné
Listy	hrotnatě elipčité, 0.1-0.2 m dlouhé s okraji vroubkovanými, lysé, svěže zelené, vespod bledé nebo načervenalé, na žláznatých řapících
Květenství	redukované (zpravidla dvoukvěté) úžlabní hrozny
Květy	oboupohlavné, souměrné, pětičetné (ale jen tři sepaly, spodní vybíhá v kratičkou ostruhu), rumělkové, karmínové, růžové, bílé; laterální petaly spojené a téměř shodné velikosti, dorsální veliký a obsrdčitý

Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	masívní vřetenovité tobolky
Semena	velká, oblá, matně hnědá (jen asi 100 zrn v gramu osiva)
Možnost záměny taxonu (+..)	populace s jednoduchými květy zaměnitelné snad s <i>I.balfourii</i> Hook.f. (květy v 3-8 květech hroznech, s dlouhými přímými ostruhami)
Dlouhověkost	krátkověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Červen
Konec doby kvetení	Říjen
Doba kvetení - poznámka	v dobré kondici a za dostatku světla kvete celoročně

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	výsevy (klíčí na světle!!) po vzejtí 10-12 klux, optimum pro růst i kvetení 24-48 klux, za dostatku vody toleruje plné slunce
Faktor tepla	výsevy 22°C-24°C, produkce 18°C (po prokořenění 16°C/14°C neohrozí ještě květní tvorbu), po vývinu poupat otužování až 10°C-12°C
Faktor vody	voda nejvýše středně tvrdá (do 30°dH), soli max. 1000 mg na litr (chlor do 300 mg, sodík 150 mg); přihnojování týdně v zálivce 0.1-0.2% NPK
Faktor půdy	propustný, ale vododržný substrát provzdušněný borkou nebo perlitem; pH nejlépe 5.5-6.0, EC do 1.4-2.8 mS/cm
Faktor půdy - poznámka	při dostatku živin přizpůsobivá široké škále substrátů s kolísajícím pH

Užitné vlastnosti

Použití	balkónové a parkové květiny
Choroby a škůdci	početné askomycety (<i>Colletotrichum</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Myrothecium</i> , <i>Rhizoctonia</i> ; <i>Clypeosphaeria</i> , <i>Leptosphaeria</i> , <i>Diaporthe</i> , <i>Pleospora</i> , <i>Mycosphaerella</i> , <i>Melanospora</i> , <i>Phomatospora</i>); ze škůdců mšice (<i>Idiopterus</i> , <i>Macrosiphium</i>), štítenky (<i>Pulvinaria</i> , <i>Coccus</i> , <i>Saissetia</i>), roztoči (<i>Steneotarsonemus</i> , <i>Polyphagotarsonemus</i>), molice (<i>Trialeurodes</i>), třásněnky (<i>Frankliniella</i>), háďátka (<i>Meloidogyne</i> , <i>Aphelenchoides</i> , <i>Paeartichodorus</i> , <i>Criconemella</i> a další)
Doporučený spon pro výsad..	produkce v hrnkách 36-48 rostlin /m ² ; parkové výsadby 6-10 rostlin /m ²

Množení

Množení	Předpěstování sadby a Vrcholové řízky
Množení - poznámka	výsev 15-20 g osiva k dopěstování tisíce rostlin; také výsevy přímo na stanoviště od konce dubna
Mezihrnky	výsevy přímo do sadbovačů, odtud po prokořenění do konečných hrnků
Konečné hrnky	10-12 cm hrnky, pro větší rostliny až 14 cm
Retardace	jen za nedostatku světla daminozid (Alar 85: 0.2%)
Květní tvorba	exaktní data nedostupná, pravděpodobně fotokumulativní
Doba kultivace	v 10-12 cm hrnkách: 12-14 týdnů (0.4 m kvetoucí rostliny)
Odrůdy	v devatenáctém století řada odrůd během válečných let ztracená; nyní často jen ve směsi, vzácně ještě 'Karmínová', 'Růžová' a 'Šarlatová'

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [R: pozemky bývalého učiliště / ZF - R - Rozvojová plocha](#)

Ostatní

VBN statistiky	2005: Impatiens "overig" jen 22 tis.prod.hrnků (13 mil.eur); pro rok 2010 data nedostupná
Odkazy	• Morgan R.J. (2007): Impatiens. Timber Press, Portland, Oregon

Grafické přílohy

